

Brussel, 13.12.2016
COM(2016) 788 final

2016/0393 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1059/2003 wat betreft de territoriale typologieën
(Tercet)**

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Eurostat publiceert de Europese statistieken over veel statistische gebieden op regionaal niveau in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1059/2003⁽¹⁾ betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS). Deze statistieken worden op grote schaal gebruikt in het kader van het regionaal beleid van de EU en om te bepalen welke regio's in aanmerking komen voor het Cohesiefonds. De afgelopen jaren heeft Eurostat het assortiment aan statistieken dat wordt gepubliceerd over een aantal territoriale typologieën uitgebreid om te voldoen aan de toenemende behoefte van de beleidsmakers van de EU aan dergelijke gegevens in de context van beleid voor cohesie en territoriale ontwikkeling. De Commissie heeft deze territoriale typologieën in samenwerking met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) gedefinieerd en heeft de methodologieën vastgesteld voor de opstelling en handhaving ervan. De NUTS-verordening bevat nog geen beschrijving of wettelijke definitie van deze territoriale typologieën ter bepaling van stedelijke, plattelands-, kust- en/of andere gebieden en regio's in de EU, hoewel zij reeds worden gebruikt. Het feit dat deze typologieën en hun methodologieën niet wettelijk zijn erkend en niet officieel worden erkend door het Europees statistisch systeem (ESS) is een kwestie die moet worden aangepakt, zodat ze kunnen worden vastgesteld als erkende, onpartijdige en transparante statistische typologieën.

De belangrijkste beleidsdoelstellingen van het initiatief zijn:

1. De wettelijke erkenning van de territoriale typologieën vaststellen, inclusief de definitie van steden, ten behoeve van de Europese statistieken.

Een verordening tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1059/2003 zal de territoriale typologieën integreren in de huidige NUTS-Verordening. Dit zal verwijzingen naar deze territoriale typologieën mogelijk maken in thematische statistische regelgeving en beleidsinitiatieven ten behoeve van de verzameling van Europese statistieken en/of beleid voor specifieke gebieden zoals steden, stedelijke, plattelands- of kustgebieden en regio's. Het initiatief bestrijkt dan ook de bestaande territoriale typologieën op basis van NUTS-niveau 3 (bijvoorbeeld stedelijk-landelijke typologie, grootstedelijke gebieden), de lokale bestuurlijke eenheden (bijvoorbeeld de urbanisatiegraad, steden en kustgebieden) en het rasterniveau van 1 km² dat nodig is voor de berekening van de andere typologieën, die gebaseerd zijn op de bevolkingsspreiding en -dichtheid in de rastercellen.

2. De kernbegrippen en statistische criteria voor de verschillende territoriale typologieën vastleggen.

Om te zorgen voor methodologische transparantie en de stabiliteit van de territoriale typologieën de komende tijd te waarborgen, moeten de kernbegrippen en criteria voor het aanmaken en bijwerken van de typologieën worden gespecificeerd in de verordening en de uitvoeringsbepalingen daarvan. Daartoe zal het initiatief gebruikmaken van de bestaande methoden voor de verschillende typologieën.

¹ Verordening (EG) nr. 1059/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) (PB L 154 van 21.6.2003, blz. 1).

3. Zorgen voor een geharmoniseerde en transparante toepassing en gebruik van de territoriale typologieën op EU-niveau en in de lidstaten

Het initiatief is gericht op de verbetering van de vergelijkbaarheid en de stabiliteit van de typologieën. Dit zal een positieve invloed hebben op het opmaken en verspreiden van Europese regionale statistieken.

4. In de context van de aanpassing van Verordening (EG) nr. 1059/2003 aan de nieuwe regels van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) zijn bepaalde bevoegdheden die bij die verordening aan de Commissie zijn verleend om handelingen vast te stellen tot wijziging van niet-essentiële onderdelen van deze verordening, in overeenstemming met de regelgevingsprocedure met toetsing, aangevuld met bevoegdheden om gedelegeerde handelingen vast te stellen.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Dit voorstel beoogt typologieën die verband houden met verschillende statistische gebieden, zoals onder meer regionale rekeningen, de arbeidsmarkt, plattelandsontwikkeling, landbouw, toerisme, maritiem beleid, op te nemen in de NUTS-verordening. Hierdoor wordt het mogelijk om de gegevens te aggregeren aan de hand van duidelijke typologieën: zo kunnen het bnp in plattlandsgebieden en stedelijke gebieden, toeristische overnachtingen in kustgebieden en in niet aan de kust gelegen gebieden en regio's, werkgelegenheid/werkloosheid naar urbanisatiegraad enzovoort worden vergeleken.

Concepten zoals de urbanisatiegraad kunnen eveneens worden gebruikt om gegevens over stedelijke en landelijke gebieden aan de VN te verstrekken.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De territoriale typologieën hebben een grote invloed op het regionaal beleid in het kader van de overkoepelende doelstellingen van de Europa 2020-strategie⁽²⁾. Het cohesiebeleid van de EU is er bijvoorbeeld op gericht de ongelijkheden tussen de regio's te verminderen en groei, werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling in achtergebleven regio's en gebieden te bevorderen. De afgelopen jaren is er meer aandacht besteed aan empirisch onderbouwde beleidsmaatregelen en een meer geïntegreerde territoriale aanpak die de diversiteit van de regio's van de EU weerspiegelt, bv. op het gebied van werkgelegenheid, demografie, armoede, onderwijs of economische activiteit. In analyses van het regionaal beleid wordt de nadruk gelegd op de noodzaak voor het onderzoeken van de significante verschillen tussen stad en platteland, die niet gelijk zijn in alle lidstaten (zie bijvoorbeeld het Zesde verslag inzake economische, sociale en territoriale cohesie⁽³⁾). In het cohesiebeleid 2014-2020 wordt de nadruk gelegd op territoriale ontwikkelingsstrategieën die zijn gericht op stedelijke en plattlandsgebieden, maar ook op kustgebieden. In de beginselen voor het cohesiebeleid voor de periode 2014-2020 die zijn vastgelegd in het gemeenschappelijk strategisch kader⁽⁴⁾ wordt benadrukt dat bij de aanpak voor de bevordering van slimme, duurzame en inclusieve groei rekening moet worden gehouden met de rol van steden, stedelijke, plattlands- en kustgebieden en met de verbindingen tussen stad en platteland. De typologie omtrent de urbanisatiegraad is onlangs gebruikt in Verordening (EU) nr. 522/2014⁽⁵⁾ voor de bepaling

² http://ec.europa.eu/europe2020/index_nl.htm

³ http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/information-social-and-territorial-cohesion

⁴ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 320.

⁵ PB L 148 van 20.5.2014, blz. 1.

van de subsidiariteit voor ondersteuning door het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling om innovatieve acties uit te voeren in steden en voorsteden.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag voor de Europese statistieken is artikel 338 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Parlement en de Raad moeten volgens de gewone wetgevingsprocedure maatregelen aannemen voor de opstelling van statistieken wanneer dit voor de vervulling van de taken van de EU nodig is.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing voor zover het voorstel geen gebieden bestrijkt die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen. Lidstaten die geïsoleerd optreden, kunnen de doelstellingen van de voorgestelde actie, namelijk de invoering van de noodzakelijke elementen met betrekking tot territoriale typologieën, niet voldoende verwezenlijken. Op EU-niveau kan effectiever actie worden ondernomen, op basis van een rechtshandeling van de EU, om geharmoniseerde statistische classificaties vast te stellen, te coördineren en te handhaven, met inbegrip van territoriale typologieën voor statistische doeleinden op EU-niveau.

- **Evenredigheid**

In het initiatief wordt voorgesteld de huidige NUTS-verordening niet meer te wijzigen dan absoluut noodzakelijk is. Gezien de noodzaak van een formele erkenning van territoriale typologieën voor statistieken en beleidsvorming, beoogt het voorstel een wijziging van de NUTS-verordening om de territoriale typologieën toe te voegen aan het rechtskader, zonder wijziging van de fundamentele beginselen of de structuur en de definities van de NUTS-regio's die alom worden aanvaard en bewezen en onomstreden zijn.

Deze optie wordt beschouwd als de meest evenwichtige aanpak om van de noodzaak van actie te verenigen met het streven het toepassingsgebied van het initiatief te beperken tot het minimum dat nodig is om de doelstellingen te verwezenlijken. Aangezien het gaat om een juridische codificatie van bestaande typologieën en de onderdelen ervan en de Commissie (Eurostat) zal zorgen voor de toewijzing van de typologieën, behelst het voorstel slechts verwaarloosbare extra kosten voor de nationale bureaus voor de statistiek en geen kosten voor het bedrijfsleven of de burger.

- **Keuze van het instrument**

Voorgesteld instrument: een verordening.

Gezien de doelstellingen en de inhoud van het voorstel en het feit dat het een voorstel tot wijziging van een bestaande verordening betreft, is een verordening het meest geschikte instrument.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

In de bestaande wetgeving wordt nog geen rekening gehouden met de typologieën, waardoor het zeer moeilijk is om uniforme voorwaarden voor de geharmoniseerde toepassing tot stand te brengen en te waarborgen.

- **Raadplegingen van belanghebbenden**

De belanghebbenden waarvoor dit voorstel gevolgen heeft, zijn met name de nationale bureaus voor de statistiek van de lidstaten. De Commissie (Eurostat) heeft hun deskundigen vanaf het begin bij de opstelling van het voorstel betrokken en zeer vaak gebruikgemaakt van hun feedback en deskundigheid.

De belangrijkste beleidsmaker die gebruikmaakt van regionale gegevens, het directoraat-generaal voor Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling (DG REGIO) van de Commissie, is ook diverse malen geraadpleegd en heeft waardevolle feedback geleverd.

Gelet op het technische karakter van dit voorstel werd het niet nodig geacht er een andere instantie bij te betrekken.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De concepten van de typologieën werden in nauwe samenwerking met Eurostat, DG REGIO, het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, dat belangrijke technische input leverde, en de OESO ontwikkeld door een aantal reeds bestaande concepten en de verschillende bijbehorende methodologieën bijeen te brengen.

De OESO gebruikt de geharmoniseerde typologieën ook voor statistische en analytische doeleinden.

- **Effectbeoordeling**

Er werd geen effectbeoordeling verricht omdat het voorstel geen ingrijpende economische, sociale en ecologische gevolgen heeft en geen extra lasten voor het bedrijfsleven en voor de burger oplevert. Het initiatief heeft voornamelijk ten doel de huidige NUTS-verordening aan te vullen met de noodzakelijke elementen om rekening te houden met recente ontwikkelingen in de territoriale classificatie voor statistische doeleinden.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

De codificatie van de territoriale typologieën in de NUTS-verordening maakt het onnodig deze te definiëren en toe te lichten in andere specifieke rechtshandelingen, bijvoorbeeld handelingen die betrekking hebben op steden of plattelandsontwikkeling. Dit vereenvoudigt en harmoniseert de regelgeving in verband met stedelijke en plattelandsontwikkeling en maritiem beleid.

- **Grondrechten**

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Unie.

5. OVERIGE ELEMENTEN

• **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Aangezien de typologieën, hoewel zij niet wettelijk erkend zijn, reeds in gebruik zijn, zijn er geen plannen om specifieke uitvoeringsplannen of toezichtbepalingen op te stellen. In beginsel wordt de volgende procedure gevolgd voor de bepaling en de bekendmaking van de typologieën.

De Commissie (Eurostat) maakt de nodige berekeningen om de typologieën toe te kennen wanneer er nieuwe gegevens over de bevolkingsspreiding en -dichtheid in de rastercellen beschikbaar komen. Dit is gewoonlijk het geval na een volkstelling. Er kunnen jaarlijks kleine aanpassingen worden gemaakt voor de desbetreffende lidstaten om rekening te houden met veranderingen in de lokale of regionale structuur van de lidstaten.

Nadat de Commissie (Eurostat) deze aanvankelijke berekeningen heeft gemaakt, deelt zij de resultaten met de lidstaten. Zij kunnen deze verifiëren of aanpassen, bijvoorbeeld aan de hand van specifieke geografische omstandigheden.

Na akkoord over de resultaten met de lidstaten maakt de Commissie (Eurostat) deze bekend op de speciale websites.

Er moeten uniforme voorwaarden worden ingesteld om de typologieën te harmoniseren. De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om dit te doen voor de uitvoering van de typologieën door middel van uitvoeringshandelingen.

• **Artikelsgewijze toelichting**

Aangezien het voorstel geen wijziging inhoudt van de alom aanvaarde en bewezen kern van de NUTS-verordening, wijzigt het niet meer dan absoluut noodzakelijk is om de doelstellingen ervan te bereiken.

Er wordt voorgesteld om enkele bepalingen van Verordening (EG) nr. 1059/2003 te wijzigen of te vervangen om de volgende redenen.

- Artikel 1

Het nieuwe artikel 1 verbreedt het onderwerp van de NUTS-verordening door toevoeging van de territoriale typologieën en de statistische rasters die nodig zijn om deze te berekenen op basis van de bevolkingsspreiding en -dichtheid in de afzonderlijke rastercellen. Daarnaast wordt gezorgd voor een verduidelijking van de rol en de omschrijvingen van de lokale bestuurlijke eenheden (LBE's), waarvoor de omschrijvingen nog niet consistent zijn in de huidige NUTS-verordening (zoals "samenstelling van NUTS" en "kleinere bestuurlijke eenheden").

- Artikel 2

Artikel 2, lid 5, wordt geschrapt. Het heeft betrekking op een mededeling die was voorzien in 2005, twee jaar na de inwerkingtreding van de oorspronkelijke NUTS-verordening in 2003. Het is derhalve achterhaald.

- Artikel 3

In artikel 3 wordt lid 4 aangepast aan de nieuwe institutionele procedures die zijn ingevoerd door het Verdrag van Lissabon (door verandering van de regelgevingsprocedure met toetsing naar gedelegeerde handelingen).

In punt 5 wordt de laatste zin geschrapt omdat het niet langer nodig is om bevoegdheden aan de Commissie te verlenen in dat verband.

- Artikel 4

In artikel 4 worden de LBE's bepaald. De bepalingen betreffende de indieningsvereisten worden ook verduidelijkt en vereenvoudigd. Deze bepalingen werden voordien niet op coherente wijze geïnterpreteerd.

Ten slotte is de Commissie bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de in bijlage III bij de NUTS-verordening opgenomen lijst van LBE's.

- Artikel 4 bis

Artikel 4 bis wordt ingevoegd om de statistische netwerken die de Commissie (Eurostat) zal handhaven en publiceren, te introduceren als basis voor de berekening van de territoriale typologieën voor de regio's en gebieden.

- Artikel 4 ter

Het nieuwe artikel 4 ter introduceert de typologieën en verleent de Commissie de uitvoeringsbevoegdheid om uniforme voorwaarden voor de geharmoniseerde toepassing ervan vast te stellen.

- Artikel 5

In het nieuwe artikel 5 worden de bewoording en formulering verduidelijkt en vereenvoudigd. De Commissie is bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de in bijlage I bij de NUTS-verordening opgenomen NUTS-nomenclatuur.

- Artikelen 7 en 7 bis

Artikel 7 wordt bijgewerkt om te verwijzen naar het bevoegde comité dat de Commissie bijstaat bij de vaststelling van uitvoeringshandelingen, terwijl het nieuwe artikel 7 bis betrekking heeft op de uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie overeenkomstig het Interinstitutioneel Akkoord over betere wetgeving.

- Artikel 8

Artikel 8 wordt geschrapt. Het voorzag in een verslag over de tenuitvoerlegging van de NUTS-verordening dat was voorzien in 2006, drie jaar na de inwerkingtreding van de oorspronkelijke NUTS-verordening in 2003. Het is derhalve achterhaald.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1059/2003 wat betreft de territoriale typologieën
(Tercet)**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 338, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁽²⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EG) nr. 1059/2003 van het Europees Parlement en de Raad⁽³⁾ van 26 mei 2003 is een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)) vastgesteld teneinde het verzamelen, opmaken en verspreiden van geharmoniseerde statistieken voor de regio's in de EU mogelijk te maken.
- (2) Voor een beter gerichte beleidsvorming heeft de Commissie, in samenwerking met de OESO, een aantal territoriale typologieën gedefinieerd voor de classificatie van de statistische eenheden die zijn vastgesteld in de NUTS-verordening.
- (3) Het Europees statistisch systeem (ESS) maakt reeds gebruik van deze typologieën, met name de urbanisatiegraad, met inbegrip van de definitie van steden, bijvoorbeeld voor de bepaling van de subsidiabiliteit voor ondersteuning door het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling om innovatieve acties uit te voeren in steden en voorsteden⁽⁴⁾.
- (4) De codificatie van de typologieën is noodzakelijk met het oog op de vaststelling van duidelijke definities van en voorwaarden voor territoriale soorten, waardoor wordt gezorgd voor een geharmoniseerde en transparante toepassing en stabiele typologieën

¹ PB C van , blz. .

² PB C van , blz. .

³ Verordening (EG) nr. 1059/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) (PB L 154 van 21.6.2003, blz. 1).

⁴ PB L 148 van 20.5.2014, blz. 1.

worden opgesteld. Dit moet het opmaken en verspreiden van geharmoniseerde statistieken ondersteunen.

- (5) Een systeem van statistische rasters moet van toepassing zijn op de berekening en de toekenning van de territoriale soorten aan de desbetreffende regio's en gebieden, aangezien deze afhangen van de bevolkingsspreiding en -dichtheid in rastercellen van een vierkante kilometer.
 - (6) Een aantal minder belangrijke aspecten van de lokale bestuurlijke eenheden (LBE's) moet ook worden verduidelijkt ter vereenvoudiging van de terminologie en het leveringsmechanisme van de lijsten van de LBE's van de lidstaten naar de Commissie (Eurostat).
 - (7) Met het oog op de aanpassing aan de bijbehorende ontwikkelingen in de lidstaten, moet de bevoegdheid om handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag worden gedelegeerd aan de Commissie met betrekking tot de wijziging van de NUTS-classificatie in bijlage I, de lijst van bestaande bestuurlijke eenheden in bijlage II en de lijst van de lokale bestuurlijke eenheden in bijlage III bij Verordening (EG) nr. 1059/2003. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau, in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016⁽⁵⁾. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.
 - (8) Teneinde uniforme voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van deze verordening, moeten uitvoeringsbevoegdheden worden verleend aan de Commissie met betrekking tot de toepassing van territoriale typologieën en de tijdsreeksen die de lidstaten aan de Commissie moeten verstrekken in geval van wijzigingen van de NUTS-nomenclatuur. Deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁶⁾.
 - (9) Verordening (EG) nr. 1059/2003 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,
- HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1059/2003 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

"Artikel 1

Onderwerp

⁵ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1.

⁶ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

1. In deze verordening is een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) vastgesteld teneinde het verzamelen, opmaken en verspreiden van geharmoniseerde statistieken op verschillende territoriale eenheden in de EU mogelijk te maken.
 2. De NUTS-nomenclatuur is opgenomen in bijlage I.
 3. Lokale bestuurlijke eenheden (LBE's) als bedoeld in artikel 4, vormen een aanvulling op de NUTS-classificatie.
 4. Statistische rasters als bedoeld in artikel 4 bis, vormen een aanvulling op de NUTS-classificatie. Zij zullen worden gebruikt om op bevolkingscijfers gebaseerde territoriale typologieën te berekenen.
 5. De territoriale typologieën zoals bedoeld in artikel 4 ter vormen een aanvulling op de NUTS-nomenclatuur door de toekenning van soorten aan de territoriale eenheden.";
- 2) In artikel 2 wordt lid 5 geschrapt.
- 3) Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:
- a) lid 4 wordt vervangen door:

"4. De bestaande bestuurlijke eenheden die voor de NUTS-nomenclatuur worden gebruikt, zijn vastgesteld in bijlage II. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 7 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen tot aanpassing van bijlage II op basis van overeenkomstige ontwikkelingen in de lidstaten.";
 - b) punt 5, derde alinea, wordt vervangen door:

"Voor sommige niet-bestuurlijke eenheden kan evenwel van deze cijfers worden afgeweken wegens bijzondere geografische, sociaaleconomische, historische, culturele of ecologische omstandigheden, in het bijzonder op eilanden en in ultraperifere gebieden.";
- 4) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:
- "Artikel 4*

Lokale bestuurlijke eenheden

1. In elke lidstaat verdelen de lokale bestuurlijke eenheden (LBE's) NUTS-niveau 3 in één of twee verdere niveaus van territoriale eenheden. Ten minste één van de LBE-niveaus is een administratieve eenheid als omschreven in artikel 3, lid 1, en als bedoeld in bijlage III. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 7 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen tot aanpassing van lijst met LBE's in bijlage III op basis van overeenkomstige ontwikkelingen in de lidstaten.
 2. In de eerste zes maanden van elk jaar delen de lidstaten aan de Commissie (Eurostat), met verwijzing naar 31 december van het voorgaande jaar, de lijst met LBE's mee, waarop eventuele wijzigingen en de NUTS 3-regio's waartoe zij behoren zijn aangeduid. Hierbij wordt gebruikgemaakt van het door de Commissie (Eurostat) gevraagde elektronische gegevensformaat.
 3. De Commissie (Eurostat) maakt de lijst met LBE's uiterlijk 31 december van elk jaar bekend in de daarvoor bestemde rubriek van de website.
- 5) De volgende artikelen 4 bis en 4 ter worden ingevoegd:
- "Artikel 4 bis*

Statistische rasters

De Commissie (Eurostat) houdt een systeem van statistische rasters op het niveau van de Unie bij en maakt dit bekend in de daarvoor bestemde rubriek van de website. De statistische rasters voldoen aan de specificaties die zijn vastgesteld in Verordening (EU) nr. 1089/2010 van de Commissie⁽⁷⁾.

Artikel 4 ter

Territoriale typologieën van de Unie

1. De Commissie (Eurostat) houden typologieën van de Unie bij die zijn samengesteld uit territoriale eenheden op het niveau van NUTS, LBE's en de rastercellen, en maken deze bekend in de daarvoor bestemde rubriek van de website.

2. De op rasters gebaseerde typologie wordt als volgt vastgesteld op het rasterresolutieniveau van 1 km²:

- "stedelijke centra"
- "stedelijke clusters";
- "landelijke rastercellen".

3. De volgende typologieën worden opgesteld op LBE-niveau:

a) urbanisatiegraad (DEGURBA):

- "stedelijke gebieden":
 - "steden" of "dichtbevolkte gebieden";
 - "steden en voorsteden" of "gebieden met middelhoge bevolkingsdichtheid";
- "plattelandsgebieden" of "dunbevolkte gebieden";

b) functionele stedelijke gebieden:

- "steden" en hun "pendelzones";

c) kustgebieden:

- "kustgebieden",
- "niet aan de kust gelegen gebieden".

Indien er meer dan één administratief LBE-niveau is in een lidstaat, raadpleegt de Commissie (Eurostat) die lidstaat om te bepalen welk administratief LBE-niveau wordt gebruikt voor de toekenning van de typologieën.

4. De volgende typologieën en omschrijvingen worden opgesteld op NUTS-niveau 3:

a) stedelijk-landelijke typologie:

- "voornamelijk stedelijke gebieden";
- "overgangsregio's";

⁷

Verordening (EU) nr. 1089/2010 van de Commissie van 23 november 2010 ter uitvoering van Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de interoperabiliteit van verzamelingen ruimtelijke gegevens en van diensten met betrekking tot ruimtelijke gegevens (PB L 323 van 8.12.2010, blz. 11).

- "voornamelijk landelijke gebieden";

b) grootstedelijke typologie:

- "grootstedelijke gebieden";
- "niet-grootstedelijke gebieden";

c) kusttypologie:

- "kustgebieden";
- "niet aan de kust gelegen regio's".

5. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen uniforme voorwaarden vast voor de geharmoniseerde toepassing van de typologieën in de lidstaten en op het niveau van de Unie. Deze uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 7 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.";

6) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 4 wordt vervangen door:

"4. Wijzigingen in de NUTS-nomenclatuur worden — niet vaker dan om de drie jaar op basis van de in artikel 3 vastgestelde criteria — aangenomen in de tweede helft van het kalenderjaar. Wanneer evenwel de betrokken bestuurlijke structuur van een lidstaat substantieel gereorganiseerd wordt, mogen wijzigingen in de NUTS-nomenclatuur met kortere intervallen worden aangenomen.

De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 7 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen tot aanpassing van de NUTS-nomenclatuur in bijlage I op basis van overeenkomstige ontwikkelingen in de lidstaten. De regionale gegevens die de lidstaten aan de Commissie verstrekken, zijn gebaseerd op de gewijzigde NUTS-nomenclatuur vanaf 1 januari van het tweede jaar na de goedkeuring van de gedelegeerde handeling als bedoeld in de eerste alinea.";

b) lid 5 wordt vervangen door:

"5. Wanneer de NUTS-nomenclatuur gewijzigd wordt, zendt de betrokken lidstaat de Commissie (Eurostat) de tijdreeksen voor de nieuwe regionale indeling toe ter vervanging van de reeds toegezonden gegevens.

De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen uniforme voorwaarden vast voor de tijdreeksen en de duur ervan, waarbij rekening wordt gehouden met de vraag of het toezenden van dergelijke gegevensreeksen haalbaar is. Deze uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 7 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

De tijdreeks wordt geleverd tot 1 januari van het vierde jaar na de vaststelling van een gedelegeerde handeling als bedoeld in lid 4.";

7) Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

"Artikel 7

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor het Europees statistisch systeem. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Waar naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening 182/2011 van toepassing.";

- 8) Het volgende artikel 7 bis wordt ingevoegd:

"Artikel 7 bis

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel vastgestelde voorwaarden.
2. De in artikel 3, lid 4, artikel 4, lid 1, en artikel 5, lid 4, bedoelde bevoegdheid tot vaststelling van gedelegeerde handelingen wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd vanaf [*Publications Office: please insert exact date of entry into force of this Regulation*].
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3, lid 4, artikel 4, lid 1, en artikel 5, lid 4, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Alvorens een gedelegeerde handeling vast te stellen, raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn vastgesteld in het Interinstitutioneel Akkoord over betere wetgeving van 13 april 2016.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een overeenkomstig artikel 3, lid 4, artikel 4, lid 1, en artikel 5, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie heeft medegedeeld daartegen geen bezwaar te zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.";

- 9) Artikel 8 wordt geschrapt.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

*Voor het Europees Parlement
De voorzitter*

*Voor de Raad
De voorzitter*